

Meld. St. 27

(2010–2011)

Melding til Stortinget

Årsmelding 2010 for Pensjonsordningen for stortingsrepresentanter

*Tilråding fra Arbeidsdepartementet av 17. juni 2011,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innledning

Statens pensjonskasse overtok ved endringslov 6. mars 2009 nr. 15 administreringen av Pensjonsordningen for stortingsrepresentanter, jf. lov 12. juni 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter (Stortingspensjonsloven). Stortingspensjonsloven § 10 første og andre ledd lyder:

«Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse med unntak av saker om ventegodtgjørelse i henhold til § 7 som behandles av Stortingets presidentskap.

Pensjonskassen legger senest 1/2 år etter regnskapsårets slutt fram en beretning om virksomheten i siste regnskapsår. Beretningen blir gjennom vedkommende departement å forelegge Stortinget.»

I samsvar med Stortingspensjonsloven § 10 andre ledd, framlegger Arbeidsdepartementet melding om utviklingen i pensjonsordningen for 2010.

2 Om ordningen

Pensjonsordningen for stortingsrepresentanter ble opprettet i 1950. Den omfatter stortingsrepresentanter og vararepresentanter for den tiden de har

funget som stortingsrepresentanter, og deres etterlatte (ektefelle og barn). Medlemskap i pensjonsordningen kan gi rett til fire ulike typer ytelser:

- Alderspensjon
- Uførepensjon
- Etterlattepensjon
- Ventegodtgjørelse

Alderspensjon, uførepensjon og etterlattepensjon administreres av Statens pensjonskasse, mens ventegodtgjørelsen administreres av Stortingets administrasjon. Stortingspensjonen samordnes med pensjoner fra andre tjenstepensjonsordninger og folketrygden i henhold til samordningslovens bestemmelser.

Pensjonene reguleres på basis av lønnsveksten til stortingsrepresentantene.

2.1 Alderspensjon

For å få rett til alderspensjon må en stortingsrepresentant ha deltatt i minst tre Storting, og hver periode på Stortinget må ha vart i minst seks måneder. Ved kortere opptjeningstid i pensjonsordningen, kan representanten likevel ha rett til pensjon dersom vedkommende har opptjening i andre tjenstepensjonsordninger som går inn under lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser. Alderspensjonen kan som hovedregel tas ut når representanten fyller 65

år, men tidligere dersom summen av alder og opptjeningstid er minst 75 år (75-årsregelen).

Ved full opptjeningstid (12 år) utgjør alderspensjonen 66 prosent av godtgjørelsen til sittende stortingsrepresentanter ved pensjonering. Er opptjeningstiden lavere, reduseres alderspensjonen forholdsvis.

Har pensjonisten barn under 18 år, vil pensjonsordningen utbetale et barnetillegg på 10 prosent for hvert av barna. Alderspensjon og barnetillegg kan likevel ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget.

2.2 Uførepensjon

Blir en fast stortingsrepresentant ufør i løpet av funksjonstiden på Stortinget, kan vedkommende ha rett til uførepensjon. Vararepresentanter vil også kunne ha rett til uførepensjon hvis de blir uføre mens de deltar på Stortinget, forutsatt at de har deltatt sammenhengende i minst seks måneder. De som blir ufør mens de er stortingsrepresentanter, får pensjonen beregnet på grunnlag av det antall Storting vedkommende ville deltatt i dersom han eller hun hadde fortsatt som representant inntil oppnådd pensjonsalder. Også tidligere stortingsrepresentanter vil kunne ha rett til uførepensjon. Rett til uførepensjon har den som fyller vilkårene om opptjeningstid for rett til alderspensjon. I tillegg kreves at vilkårene for å få uførepensjon fra folketrygden er oppfylt. Full opptjeningstid er 12 år, og full uførepensjon beregnes som 66 prosent av lønnen til sittende stortingsrepresentanter. Ved kortere opptjeningstid i pensjonsordningen, kan representanten likevel ha rett til pensjon dersom hun/han har opptjening i andre tjenestepensjonsordninger som omfattes av lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser.

Hvis representanten er delvis ufør, blir pensjonen redusert forholdsmessig. Har pensjonisten barn under 18 år, vil pensjonsordningen utbetale et barnetillegg på 10 prosent for hvert av barna. Uførepensjon og barnetillegg kan likevel ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget.

2.3 Etterlattepensjon

Skulle en stortingsrepresentant falle fra i løpet av funksjonstiden på Stortinget, kan de etterlatte (ektefelle og barn) ha rett til ektefellepensjon eller barnepensjon. Full opptjeningstid er 12 år. Ved funksjonstid mindre enn 12 år avkortes pensjonen forholdsmessig. Hvis representanten faller fra mens hun/han er representant på Stortinget, blir

pensjonen beregnet på grunnlag av full opptjeningstid (12 år). For tidligere representanter (oppsett etterlattepensjon) brukes faktisk tjenestetid, uten tillegg. Ved kortere opptjeningstid i pensjonsordningen, kan de etterlatte likevel ha pensjonsrett dersom avdøde hadde opptjening i andre tjenestepensjonsordninger som omfattes av lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser. Ektefellepensjon og barnepensjon beregnes etter de samme reglene som for medlemmer i Statens pensjonskasse.

2.4 Inntekt ved siden av stortingspensjonen

Alderspensjon kan ikke utbetales der hvor pensjonisten er medlem av Stortinget eller Regjeringen, eller er ansatt i offentlig eller kommunal tjeneste i hovedstilling. Med hovedstilling menes en stilling som utgjør om lag 2/3 av ordinær arbeidstid.

Gis pensjonen etter 75-årsregelen, har pensjonisten heller ikke rett til pensjon dersom hun/han har inntektsgivende arbeid der størrelsen på inntekten overstiger stortingspensjonen. Dette gjelder uavhengig av om inntekten kommer fra privat eller offentlig sektor. Overskrider inntekten størrelsen på alderspensjon i stortingsordningen beregnet etter full tjenestetid vil pensjonen bortfalle. Uførepensjon og ektefellepensjon avkortes mot inntekt i henhold til reglene i lov om Statens pensjonskasse.

3 Utvikling i pensjonsordningen 2010

Totalt 372 personer mottok en pensjon fra stortingspensjonsordningen (alderspensjon, uførepensjon og etterlattepensjon) ved utgangen av 2010. Det er en økning på 18 personer fra 2009.

3.1 Alderspensjon

Alderspensjon med full opptjening (12 års funksjonstid) utgjorde 477 906 kroner per år fra 1. mai 2010.

Antall alderspensjonister i ordningen var 241, en økning med 24 fra året før.

Gjennomsnittlig månedlig størrelse på alderspensjonsutbetalingene var 15 289 kroner. Kvinner mottok i gjennomsnitt 18 870 kroner, mens menn mottok i gjennomsnitt 13 628 kroner.

Gjennomsnittlig pensjonsalder for alderspensjonister i ordningen var 62,7 år for kvinner og 64,5 år for menn.

3.2 Uførepensjon

Antall uførepensjonister forholdt seg uendret fra 2009. Gjennomsnittlig månedlig størrelse på uførepensjonsutbetalingene var 24 615 kroner. Kvinner mottok i gjennomsnitt 27 129 kroner, mens menn mottok 22 603 kroner.

Gjennomsnittlig pensjonsalder for uførepensjonister i ordningen var 56,1 år for kvinner og 59,7 år for menn.

3.3 Etterlattepensjon

Antallet ektefellepensjonister i ordningen var 119, en reduksjon med 6 fra året før. Gjennomsnittlig månedlig størrelse på ektefellepensjonsutbetalingene i 2010 var 8 205 kroner. Kvinner mottok i gjennomsnitt 8 272 kroner, mens menn mottok 7 386 kroner.

Gjennomsnittlig pensjonsalder for ektefellepensjonister var 73 for kvinner og 70,1 for menn.

Antall personer som mottok barnepensjon forholdt seg uendret fra 2009. Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for barnepensjon fra Statens pensjonskasse utgjorde 9 051 kroner.

3.4 Regnskap for 2010

Til pensjoner var det i statsbudsjettet for 2010 bevilget 58 500 000 kroner, inklusive administrasjonskostnader. Det ble under kapittel 41 post 1 i statsregnskapet utgiftsført 60 868 485 kroner til pensjoner og 2 236 874 kroner i administrasjonskostnader.

Budsjett- og regnskapstallene inkluderer ikke ventegodtgjørelser (ventegodtgjørelsen blir administrert og utbetalt av Stortinget).

4 Sentrale hendelser 2010

Statens pensjonskasse har som et ledd i oppfølgingen av Kjønsstadutvalgets rapport gjennomgått de mulige feilutbetalingssakene som ble identifisert i tilknytning til 75-årsregelen. Resultatet av gjennomgangen var i all hovedsak sammenfallende med rapporten. Arbeidet med oppfølgingen av Kjønsstadutvalgets rapport ble avsluttet i 2010.

Det er foretatt inntektskontroll på alle som mottar pensjon etter 75-årsregelen. Brevene ble sendt ut i 2010, men gjaldt kontroll for året 2009.

I februar 2010 ble det sendt et informasjonsbrev til alle som mottar pensjon fra ordningen. I brevet orienterte Statens pensjonskasse om den enkeltes rettigheter og plikter som medlemmer i ordningen.

5 Tilpasninger til pensjonsreformen

Stortinget vedtok i desember 2009 at ny pensjonsordning for stortingsrepresentanter skal bygge på den såkalte «byggeklossmodellen» slik flertallet i Pensjonsutvalget (nedsatt av Stortingets presidentskap) gikk inn for. Stortinget ba samtidig Regjeringen om å fremme forslag til ny lovgivning basert på de retningslinjer som er trukket opp i Innst. 83 S (2009–2010), jf. Dokument nr. 19 (2008–2009). Regjeringen fremmet i Prop. 19 L (2010–2011) enkelte tilpasninger i lov om pensjonsordning for stortingsrepresentanter, og har varslet at den vil legge fram et lovforslag til ny pensjonsordning for stortingsrepresentanter.

Arbeidsdepartementet

tilrår:

Tilråding fra Arbeidsdepartementet av 17. juni 2011 om årsmelding 2010 for Pensjonsordningen for stortingsrepresentanter blir sendt Stortinget.